

BARKODI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
 MINISTRIA E ARSIMIT
 DHE SPORTIT
 AGJENCIA KOMBËTARE E PROVIMEVE

PROVIMI ME ZGJEDHJE I MATURËS SHTETËRORE 2014

SESIONI I

VARIANTI A

E mërkurë, 18 qershor 2014

Ora 10.00

Lënda: Kimi bërthamë

Udhëzime për nxënësin

Testi në total ka **20** pyetje.

Në test ka kërkesa me **zgjedhje** dhe me **zhvillim**.

*Në kërkesat me zgjedhje rrethoni **vetëm** shkronjën përbri përgjigjes së saktë, ndërsa për kërkesat me zhvillim është dhënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.*

Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa	1	2	3	4	5	6	7
Pikët							
Kërkesa	8	9	10	11	12	13	14
Pikët							
Kërkesa	15	16	17	18	19	20	
Pikët							

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2.....Anëtar

1. Vendi ku gjenden nuklonet në atomin e një elementi quhet: **1 pikë**
- A) bërthamë
B) orbital atomik
C) gjendje energjetike
D) nivel energjetik
2. Jepen të dhënat për dy elemente:
- I. perioda e dytë grupi i VIA
II. perioda e tretë grupi i VIA
Numri total i elektroneve valentore që ka secili prej tyre është: **1 pikë**
- A) 2
B) 3
C) 5
D) 6
3. Sipas radhës, në molekulat BeCl_2 , BF_3 dhe NH_3 , numri i lidhjeve sigma që formon atomi qendror me atomet rrethues është: **1 pikë**
- A) 3, 2, 1
B) 2, 3, 1
C) 2, 3, 3
D) 1, 3, 1
($Z_{\text{Be}}=4$, $Z_{\text{Cl}}=17$, $Z_{\text{B}}=5$, $Z_{\text{F}}=9$, $Z_{\text{N}}=7$, $Z_{\text{H}}=1$)
4. Midis molekulave të një alkani veprojnë forcat: **1 pikë**
- A) e Londonit
B) dipol – dipol
C) jon – dipol
D) e lidhjes hidrogjenore
5. Formula molekulare e njëres prej përbërjeve të mëposhtme, paraqet një ester. Ajo është: **1 pikë**
- A) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$
B) $\text{CH}_3 - \text{COO} - \text{CH}_3$
C) $\text{CH}_2\text{OH} - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$
D) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CHO}$
6. Vlera e energjisë së aktivizimit të një reaksioni kimik, mund të ulet në se: **1 pikë**
- A) ndryshojmë vëllimin
B) reaksioni është endotermik
C) përdorim një katalizator
D) reaksioni zhvillohet ngadalë
7. Gjatë elektrolizës së tretësirës ujore të KNO_3 në elektrodë inerte shkarkohen: **1 pikë**
- A) K dhe O_2
B) H_2 dhe NO
C) K dhe NO_2
D) H_2 dhe O_2

8. Reaksioni i prapsueshëm,
 $4\text{HCl}_{(g)} + \text{O}_{2(g)} \rightleftharpoons 2\text{H}_2\text{O}_{(g)} + 2\text{Cl}_{2(g)}$,
për një temperaturë të caktuar, ka arritur gjendjen e ekuilibrit kimik. Rritja e përqendrimit të Cl_2 shkakton:
- A) shtimin e moleve të HCl , por jo të O_2 .
B) shtimin e moleve të ujit por jo të HCl .
C) zvogëlimin e numrit të moleve të ujit.
D) rritjen e moleve të O_2 por jo të HCl .
9. Përbërje polimere formojnë:
- A) alkanet
B) alkenet
C) alkoolet
D) eteret
10. Tipi i reaksionit $\text{C}_6\text{H}_6 + 3\text{H}_2 \xrightarrow{\text{Pt}} \text{C}_6\text{H}_{12}$ është:
- A) adición
B) zëvendësim
C) polimerizim
D) eliminim
11. Për elementin A ($Z = 32$). Përcaktoni:
- a) valencën maksimale që ky element shfaq.
b) periodën në të cilën ai ndodhet.
c) formulën e oksidit ku ai shfaq **n:o** me vlerë më të ulët.

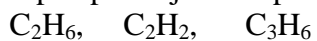
12. Jepet formula kimike e bazës së dobët NH_4OH . Kërkohet të:

3 pikë

- shkruani barazimin e shpërbashkimit elektrolitik.
- tregoni ngjyrën që merr fenolftaleina në tretësirën ujore të saj
- shkruani shprehjen e konstantes së shpërbashkimit elektrolitik

13. Njehsoni pH e tretësirës së përfuar nga përzierja e vëllimeve të barabarta të tretësirës së acidit sulfurik me përqendrim 0,1 M dhe tretësirës së hidroksidit të natriumit 0,1 M. ($\text{Log } 5 = 0.7$) **3 pikë**

14. Jepen përbërjet e mëposhtme:

Bazuar në llojin e lidhjeve që formon çdo atom qendror përcaktoni:

- Përbërjen që i ka të gjithë atomet e karbonit në hibridizim sp^3 ;
- Përbërjen që bën pjesë në grupin e alkeneve;
- Përbërjen që nuk ka asnjë atom karboni me hibridizim sp^3 .

3 pikë

15. Jepen formulat kimike të substancave të mëposhtme:

$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$, CH_3COOH , CH_3CHO . Kërkohet të shkruani barazimet kimike përkatëse për substancën që:

- vepron me NaOH .
- jep reaksionin e pasqyrës.
- në prani të $\text{H}_2\text{SO}_{4cc}$ jep eten.

3 pikë

16. Jepen emrat e përbërjeve: glukoza, amidoni, celuloza, sakaroza, fruktoza, maltoza.

3 pikë

- a) shkruani formulat molekulare për secilën prej tyre
- b) tregoni cili është përfaqësues i ketozeve
- c) bazuar në përbërjet izomere i ndani ato në grupe

17. Shpjegoni kuptimin e termave kyçe:

3 pikë

- a) osmozë
- b) lidhje hidrogjenore
- c) kënd i lidhjes

18. Përzihen dy lloj tretësirash të Ca(OH)_2 , e para 100ml 0,6M dhe e dyta 300ml 1M. Njihsoni përqendrimin në përqindje të tretësirës së përfuar nga përzierja e dy tretësirave të Ca(OH)_2 , dendësia e së cilës është $d=1,2\text{g/ml}$:
($A_{\text{rCa}}=40, A_{\text{rH}}=1, Z_{\text{O}}=16$)

3 pikë

19. Nga bashkëveprimi i $\text{NO}_{(\text{g})}$ me $\text{H}_{2(\text{g})}$ përftohen $\text{N}_2\text{O}_{(\text{g})}$ dhe $\text{H}_2\text{O}_{(\text{g})}$. Në tabelën e mëposhtme jepen të dhënat eksperimentale për këtë reaksion:

3 pikë

Prova	[NO] (mol/l)	[H ₂] (mol/l)	V ₀ (shpejtësia fillestare) (mol/l·s)
1	0.40	0,35	$5,040 \times 10^{-3}$
2	0.80	0,35	$2,016 \times 10^{-2}$
3	0.80	0,70	$4,032 \times 10^{-2}$

- shkruani barazimin e shpejtësisë së reaksionit
- njihsoni konstanten e shpejtësisë
- njihsoni shpejtësinë e reaksionit në se $[\text{NO}] = 0,1 \text{ mol/l}$ dhe $[\text{H}_2] = 0,2 \text{ mol/l}$.

20. Jepen çiftet e mëposhtme, ku secili element simbolizon një gjysëmelement galvanik.
(simbolet nuk janë vendosur sipas drejtimit të lëvizjes së elektroneve)

3 pikë

I. Cu – Sn

II. Ag - Cu

III. H - Hg

a) përcaktoni drejtimin e lëvizjes së elektroneve në elementin e I-rë

b) shkruani reaksionin e oksidimit dhe reduktimit në elementin e II-të

c) njehsoni f.e.m. e elementit të III-të

($E^0 \text{Cu}^{2+} / \text{Cu} = 0.34$, $E^0 \text{2H}^+ / \text{H}_2 = 0.00$, $E^0 \text{Sn}^{2+} / \text{Sn} = - 0.14$, $E^0 \text{Ag}^+ / \text{Ag} = + 0.80$, $E^0 \text{Hg}^{2+} / \text{Hg} = + 0.79$)